

- Nye regler om forhåndsafgørelse om dørlukning mv., før selve retssagen starter
- Udvidet adressebeskyttelse for vidner
- Etablering af særskilte venterum for vidner i retten
- Iværksættelse af praktiske foranstaltninger med henblik på at beskytte vidner i forbindelse med deltagelse i retsmøder
- Forslagene om *vidnebeskyttelse i sager af helt særlig karakter* omfatter:
 - Beskyttelse af vidner uden for retsmøder
 - Vidnebeskyttelsesprogram, herunder mulighed for ny identitet eller flyttestedgørelse

Som det fremgår af pkt. 4.4. nedenfor, omfatter lovforslaget et enkelt af forslagene i rapporten (forhåndsafgørelse om dørlukning m.v.). Herudover er der - i overensstemmelse med et forslag i rapporten - i forbindelse med vedtagelse af lovforslaget om styrkelse af samarbejdet mellem retterne og pressen (jf. lov nr. 362 af 2. juni 1999) gennemført en ændring af retsplejeloven med henblik på at gøre det muligt at nedlægge navneforbud af hensyn til vidners sikkerhed.

De øvrige forslag i rapporten kan gennemføres administrativt.

Arbejdsgruppen foreslår således bl.a., at der i de straffesager, hvor det skønnes relevant, udpeges en *kontaktperson hos politiet eller anklagemyndigheden*, som vidnet kan henvende sig til. Det vil typisk ikke være relevant i færdselsstraffesager og andre sager om mindre grove lovovertrædelser. Ordningen skal lette kommunikationen mellem politiet/anklagemyndigheden og vidnet samt modvirke misforståelser som følge af, at flere forskellige medarbejdere taler med vidnet. Kontaktpersonen kan enten være en politimand, der har deltaget i efterforskningen af sagen, eller den anklager, der skal møde i sagen for retten.

Efter en vedtagelse af lovforslaget vil Justitsministeriet anmode Rigsadvokaten om at fastsætte retningslinier med henblik på etablering og den nærmere udformning af ordningen med kontaktpersoner.

Forslaget i rapporten om *personaleuddannelse* går ud på, at personalet ved politiet, anklagemyndigheden og domstolene bør gives den nødvendige viden til at kunne håndtere sager, hvor vidner kan blive udsat for vold eller trusler mv. Det gælder både viden om de retlige og praktiske muligheder for at beskytte sådanne vidner og viden om, hvordan selve kontakten til vidnet bør gribes an. En sådan uddannelse vil også kunne medvirke til at skabe en øget opmærksomhed om utrygge vidner, så personalet i nødvendigt omfang

på eget initiativ rejser spørgsmålet om vidnebeskyttelse over for vidner.

Efter en vedtagelse af lovforslaget vil Justitsministeriet tage initiativ til, at det i de relevante uddannelsesudvalg inden for ministeriets område overvejes, hvordan emnet vidnebeskyttelse kan indgå i grund- eller efteruddannelsen af de forskellige personalegrupper. Det vil i den forbindelse kunne overvejes, om undervisningen i emnet vidnebeskyttelse helt eller delvis kan gennemføres fælles for forskellige personalegrupper.

Rapporten indeholder også en beskrivelse af de *praktiske foranstaltninger i forbindelse med vidners deltagelse i retsmøder*, som politiet allerede i dag anvender, i det omfang sagens karakter giver anledning til det. Der kan f.eks. være tale om, at politiet følger et utrygt vidne til og fra afhøringen i retten. De eksempler, der er omtalt i rapporten og de foreslåede uddannelsesaktiviteter, jf. ovenfor, kan være med til at øge opmærksomheden om de praktiske foranstaltninger, der kan anvendes til at beskytte vidner.

Justitsministeriets overvejelser og forslag i anledning af andre af forslagene i arbejdsgruppen, der kan gennemføres administrativt, er beskrevet nedenfor i pkt. 4.5. (udvidet adressebeskyttelse for vidner), pkt. 4.6. (særskilt venterum for vidner) og pkt. 4.7. (vidnebeskyttelse i sager af helt særlig karakter).

4.3. Tidligere initiativer på området

I forlængelse af handlingsplanen fra marts 1995 om organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet er der både nationalt og internationalt taget en række initiativer med henblik på forbedret vidnebeskyttelse.

Forslagene i handlingsplanen om udelukkelse af bandemedlemmer fra retsmøder, tidlig indenretlig afhøring af vidner og udvidet kriminalisering af trusler mv. mod vidner er gennemført ved lov nr. 411 af 10. juni 1997 (Styrkelse af politiets efterforskningsmuligheder).

Endvidere er der ved lov nr. 349 af 23. maj 1997 (Styrkelse af retsstillingen for ofre for forbrydelser) taget en række initiativer af betydning for vidner, som samtidig er ofre. Det drejer sig om en udvidet adgang til at få beskikket bistandsadvokat, etablering af lokale offerrådgivninger samt et nyt, udvidet forsøg med mægling i konfliktråd. Endelig er forsøgsordningen i Sundhedsministeriets regi vedrørende psykologhjælp til volds ofre og andre særlig udsatte grupper gjort permanent.